

עו"ד רם כספי

השופטת ד"ר מיכל אגמון-גונן

המנחה אילנה דיינ

"המדינה מפלה באופן חוקי ורשמי בין גברים לנשים"

כך אמרה עו"ד אורית קמיר במושב שעסק בקיפוח מיעוטים והתמקד בעיקר בפערים בין נשים לגברים. השופטת מיכל אגמון-גונן: "למרות כל החקיקה והפסיקה, הנתונים עדיין בעייתיים" • עו"ד רם כספי: "אם אישה מטפלת בילדים וצריכה לצאת בשלוש הביתה, ברור שזה מינוס מסוים"

המנחה אילנה דיינ

שכר של 20 ו-30 אחוז בין גברים לנשים בשירות המדינה, בייצוג נשים במשרות בכירות ועוד. השאלה היא איך למרות הפסיקה ולמרות כל החקיקה שנעשתה אנחנו עדיין במקום הזה. בארץ עד 5% מהמנהלים בחברות במדד תל אביב 100 הן נשים. יש פרסומות בטלוויזיה שבה מופיעות שתי ילדות. אחת אומרת "אימא שלי מנקה ומבריקה", והשנייה אומרת שאימא שלה גם מסדרת. כל עוד יהיו פרסומות כאלה, לא נגיע לשוויון.

עו"ד רם כספי

לפעמים יש לי הרגשה שאנחנו משייטים בחלל. חוק שאומר שהמדינה תפטור יוצאי צבא ממע"מ זה חוק מפלה? איפה עובר הגבול?

כשהתגייסתי לגלי צה"ל לא שובצו בנות לתפקידים עיתונאיים. נדמה לי שמה שאנחנו הנשים לא מודות בו הוא שגם אם באופן אישי עשית את זה, המסלול הכפול (לגברים ולנשים) עדיין שם. עד כמה המשפט מצליח לחולל מציאות? האם יכול להיות שהפסיקה נתנה לנו אשליית ניצחון?

השופטת מיכל אגמון-גונן

בהתחלה הייתה אשליה של החלוצות שהכל בסדר, למשל כשרגל מואיר הייתה ראש הממשלה. הפסיקה קודם כל מכירה בזה שלא הכל בסדר. אנחנו עוברים לשוויון מהותי ולא רק לשוויון פורמלי. השאלה היא למה אנחנו עדיין במספרים בעייתיים, בהפרשי

ד"ר אורית קמיר

מנכל"ית משרד המשפטים אמי פלמור:

"היום הזירה היא הזירה
החברתית, לא הזירה החוקית.
באים לעבודה בשיטה של
חבר מביא חבר. השיח הזה
עדיין קיים והוא עדיין מדיר
נשים, כמו גם מיעוטים אחרים,
ערבים, חרדים ועוד. כדאי
שנתחיל לחשוב איך אנחנו
מסירים את החסמים"

עו"ד אמי פלמור

ההתמודדות היא כבר מזמן לא במישור המשפטי אלא במישור החי-נוכי. אין תחליף לתהליכים כאלה, שנמשכים זמן רב. אנחנו צריכים להשקיע לגדל דור של נשים שלא מצפים מהן שיכרעו ברך, לא במובן המקצועי ולא במובן האישי. הרבה מאוד נשים מוצלחות לא קיבלו תפקידים משום שהן חשבו שהתפקידים יגיעו אליהן. לדבר הזה יש משקל יותר מכל חוק.

ד"ר אורית קמיר

אנחנו מדינה שבאופן רשמי, חוקי ופומבי מפלה על פני ספר החוקים שלה בין גברים לנשים, וצריך לשים זאת על השולחן. אנחנו רואים את זה וזה שקוף לנו.

מחקר שעשינו לרגל עשר שנים לחוק נגד הטרדה מינית העלה ששופטים גברים פוסקים עונש על הטרדה מינית שהוא חצי מהעונש שפוסקות שופטות נשים. למה זה כל כך דרמטי? כי חצי הכוס המלא הוא שתקרת הזכוכית עלתה בקרב שופטות. הנתונים מראים שהיום תקרת הזכוכית לשופטות היא מעל בית המשפט המחוזי ומתחת לבית המשפט העליון.

כשבבית משפט מחוזי מכהנות 50 אחוז נשים, לא צריך שום הפ-ליה מתקנה כדי שגם בבית המשפט העליון יהיו 50 אחוז נשים. צריך לא לקפח. צריך להסיר את ההעדפה המתקנת לגברים.

כספי והמיעוט המקופח
בפאנל על נשים ועל מיעוטים אחרים פנתה המנחה אילנה דיין לעו"ד רם כספי ושאלה: "אפשר לספר מה ענית כשנשאלת איזה מגזר מקופח אתה מייצג בפאנל הזה? את האלפיון העליון". כספי השיב: "אני לא זוכר שאמרתי את זה, אבל אם את אומרת את כנראה יודעת".

האם מותר להביא בחשבון תרומה של אדם לחברה ולתת לו נקודות זכות? האם מותר להפלות בין יישובי ספר של יהודים ובין יישובי ספר של ערבים? אלה בעיות של יומיום.

אישה שמטפלת בילדים ואומרת שהיא צריכה ללכת הביתה בש-לוש, ואני מבין אותה, זה לא שיקול שאני צריך להביא בחשבון אם המשרד עובד עד תשע או עשר בערב? ברור שזה מינוס מסוים.

הבעיה שלנו היא לא עניין של גברים ונשים. הבעיה היא שכבות שלמות שאין להן שום צ'אנס לגמור בית ספר עממי. יש קבוצות שלמות שלא זוכות להזדמנות שווה.

עו"ד אמי פלמור

חשוב לי לציין כי במשרד המשפטים שבו גדלתי היה ייצוג הנשים טבעי ביותר, ואין כמעט תפקיד במשרד המשפטים שאישה לא כיהנה בו. ועכשיו לחדשות הפחות טובות: היום הזירה היא הזירה החברתית, לא הזירה החוקית. באים לע-

בודה בשיטה של חבר מביא חבר. השיח הזה עדיין קיים והוא עדיין מדיר נשים, כמו גם מיעוטים אחרים, ערבים, חרדים ועוד. כדאי שנ-תחיל לחשוב איך אנחנו מסירים את החסמים.

עו"ד כספי, בהמשך למה שאמרת, האם מעניין אותך באיזו שעה האישה הולכת הביתה או מה איכות העבודה שלה? בכל מקרה,